

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1630/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szombathelyi Törvényszék 12.P.20.067/2024/5. számú ítélete, valamint a Körmendi Járásbíróság 24.P.20.247/2022/59. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő, melyben a Szombathelyi Törvényszék 12.Pf.20.067/2024/5. számú ítélete, valamint a Körmendi Járásbíróság 24.P.20.247/2022/59. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiakban foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 2.1. Az indítványozók és a két érintett bírósági eljárás felperese telekszomszédok. A felperes az ingatlanán felújítási munkálatokat végzett, melyek során három olyan ablak felújítására, illetve átláthatóvá tételére került sor, amelyek közvetlenül az indítványozók udvarára néznek. Ezek az ablakok egyébként már akkor is léteztek, amikor az indítványozók megvásárolták ingatlanukat. Az indítványozók a saját intim magánéletük zavartalanságának biztosítása érdekében ezen ablakok elé belátásgátló építményeket telepítettek. A belátásgátló építmények fényelvonó hatása miatt a felperes az érintett önkormányzat jegyzőjénél birtokvédelmi eljárást kezdeményezett, azonban a jegyző az ennek nyomán kiadott határozatában a kérelmet elutasította.
- [4] 2.2. A felperes az indítványozókkal szemben keresetet nyújtott be, melynek indokolása szerint az indítványozók által kihelyezett paravánok az ingatlana békés birtoklását akadályozzák, mert azok a természetes fény bejutását gátolják.

Keresetében kérte az indítványozók kötelezését az építmények elbontására. Az indítványozók ellenkérelmükben a kereset elutasítását kérték, mert álláspontjuk szerint azok telepítésére intim szférájuk védelme érdekében volt szükség, különös tekintettel arra, hogy az egyik indítványozó autizmussal élő és az egyik ablak fölé szerelt légkondicionáló berendezés hangja számára kiemelten zavaró. Álláspontja szerint a felperes ingatlanának az indítványozók ingatlana felé néző falán elhelyezett ablakok létesítésére az építésügyi jogszabályok nem adnak lehetőséget. Álláspontja szerint attól függetlenül, hogy egy korábbi eljárás során az építési hatóság nem állapított meg emiatt szankciót a jogellenesség fennáll, így a felperesi oldalon nem létezik olyan anyagi jogi rendelkezés, amely ezen ablakok tekintetében a birtokláshoz való jogot megengedné, vagyis egy jogellenesen elhelyezett ablak nem keletkeztet jogot, mellyel összefüggésben egy legitim célú, indítványozói tulajdonon végrehajtott védekezés sem lehet jogellenes.

- [5] A Körmendi Járásbíróság 24.P.20.247/2022/59. számú ítéletében a felperes keresetét nagyobb részben alaposnak minősítette. Ítéletében rögzítette, hogy a jogvitát a birtokvédelemre vonatkozó szabályok szerint kellett megítélni. Az indokolás szerint az indítványozók legitim cél érdekében, de nem a megfelelő eszközt alkalmazva jártak el, amikor a természetes fényt kizáró, illetve annak bejutását jelentős mértékben korlátozó belátásgátlókat helyeztek el a felperesi ablakok előtt. Ezt az álláspontját a bíróság a kirendelt szakértő szakvéleményére alapozva alakította ki. A szakértő álláspontja szerint a belátás elleni védelem műszaki megoldása nem volt megfelelő, ezt a célt megfelelően megtervezett és kivitelezett megoldással szabályosan is el lehetett volna érni. Az ítélet indokolása szerint a felperes a saját ingatlana birtoklása vonatkozásában jogalap nélkül nem háborítható a Ptk. 5:5. § (1) bekezdése alapján. A természetes fény bejutásának – amely az épület, mint dolog jellegadó tulajdonsága és használhatóságának jelentős befolyásolója – akadályozása pedig ebbe a körbe tartozik. A dolog állagának és minőségi mutatóinak megváltoztatására főszabály szerint csak a tulajdonos jogosult, így az ablakok minőségi mutatóinak – jelentős mértékű – megváltoztatására az indítványozóknak nincs joga. A felperes az eljárás során eleget tett jogszabályn alapuló bizonyítási kötelezettségének, álláspontját a kirendelt igazságügyi szakértő véleménye támasztotta alá. Mindezekre tekintettel a sérelmezett 3 belátásgátlóból azon 2 ablak vonatkozásában, ahol a természetes fény bejutása a szakértői vélemény szerint ellehetetlenült, illetve jelentős mértékben korlátozott volt, 15 napon belüli eltávolításra kötelezte az elsőfokú bíróság az indítványozókat, illetve a jegyző határozatát ehhez igazodóan részben megváltoztatta. A felek között mindezeknek megfelelően 2/3 felperesi és 1/3 indítványozói arányban oszlott meg a pernyertesség és a perköltség.

- [6] 2.3. Az ítélet ellen az indítványozók terjesztettek elő fellebbezést arra hivatkozással, hogy az elsőfokú bíróság az ügy alapjogi érintettségét figyelmen kívül hagyta, a

fogyatékosok magyar jogban is meglévő különös jogait mellőzte. Álláspontjuk szerint a bíróság az ítéletét kizárólag a felperesek által állított tényekre alapította, jogi indokolását kizárólag a birtokjogi szabályokra alapozta. Indokolási kötelezettségének nem tett eleget, nem magyarázta meg, hogy ítéletét miért kizárólag a szakértői véleményre alapozva hozta meg, valamint az ítélet nem tartalmaz technikai iránymutatást a belátásgátlás elfogadható módozatairól és annak beruházási vonatkozásairól.

- [7] A Szombathelyi Törvényszék 12.Pf.20.067/2024/5. számú ítéletében az elsőfokú ítéletet helyben hagyta. Indokolása szerint az első fokon eljáró bíróság az ügy eldöntése szempontjából releváns tényállás vonatkozásában szükséges bizonyítást lefolytatta, a rendelkezésre álló bizonyítékok egyenkénti és összességükben való okszerű értékelésével a tényállást helyesen állapította meg és a megállapított tényállásból helyes következtetést vont le. A Törvényszék az elsőfokú ítélet indokolásával mindenben egyetértett.
- [8] 2.4. Az indítványozók ezt követően nyújtották be az Abtv. 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszukat.
- [9] Az indítványozók álláspontja szerint a sérelmezett ítéletek sértik az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdését, II. cikkét, IV. cikk (1) bekezdését, V. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)–(2) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXII. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint a 28. cikkét.
- [10] Az indítványozók a II. cikkben és ezzel összefüggésben a IV. cikk (1) bekezdésében, a XV. cikk (2) bekezdésében, valamint a XX. cikk (1) bekezdésében foglalt, az emberi méltóság sérthetlenségére, a személyi biztonsághoz való jogra és a hátrányos megkülönböztetés tilalmára, illetve a testi és lelki egészséghez való jogra vonatkozó alapjogsérelmet abban látják, hogy a bíróságok nem voltak figyelemmel I. rendű indítványozó autizmusára, amely megítélése szerint olyan védett tulajdonság, melynek okán őt nem lehetséges az egészséges személyekkel azonosan kezelni, mert az azonos kezelés éppen a hátrányos megkülönböztetést eredményezi. Velük kapcsolatban az egyedüli megoldás a pozitív diszkrimináció. Álláspontja szerint a különösen védett fogyatékosok emberi méltóságának sérelmét okozza a privát szférába történő beavatkozás. E körben hivatkozik a Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló a 2007. évi XCII. törvénnyel kihirdetett egyezményre, mely szerint tilos a fogyatékoság alapján a hátrányos megkülönböztetés és az ésszerű alkalmazkodás mellőzése. Ennek alapján az ítéleteknek ezen feltételek mentén kellett volna pozitív diszkrimináció keretében biztosítaniuk azt, hogy I. rendű indítványozó életkörülményei ne lehetetlenüljenek el.
- [11] Az V. cikk és a XIII. cikk (1) bekezdésének vonatkozásában az indítványozók hivatkoznak a tulajdonhoz való joguk és a tulajdon elleni jogtalan támadás

elhárításához fűződő jogaik sérelmére. Ebben a tekintetben abból indulnak ki, hogy a bírósági ítéletek elismerték, hogy az intimitás védelme megilleti az indítványozókat. Ebből következően tehát őket is megilleti az ingatlanuk korlátozástól mentes élvezete, ennek alapján pedig azon jog, hogy ennek biztosítására a jogszabályok által egyébként nem tiltott építményt hozzanak létre. Az általuk épített belátásgátlók ilyenek voltak. Ezen építmények létrehozásának és fennmaradásának korlátozására – vagyis az indítványozók tulajdonjogának korlátozására – kizárólag csak más alapvető jog érvényesülése vagy alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben kerülhet sor. Álláspontjuk szerint a felperes által kialakított ablakok vonatkozásában a felperes esetében annak – a bíróságok által feltételezett – tulajdonjoga nem áll fenn, illetve kétséges annak fennállása, figyelemmel arra, hogy azok a hatályos építési jogszabályok tiltása ellenére valósultak meg. Mindemellett alapjogi szempontból a bíróságok nem vezették le a felperes „fényhez való jogát”, így összességében az indítványozók alapjogként értelmezhető tulajdonhoz való jogát a bíróságok nem korlátozhatták volna.

- [12] Az indítványozók a VI. cikk (1) bekezdésében és a XXII. cikk (1) bekezdésében rögzített jogaik sérelmét az V. cikkben foglalt alapjoguk megsértésére alapozzák, mert az így, a tulajdonhoz fűződő alapjoguk figyelmen kívül hagyásával hozott ítéletek egyenes következménye a magán-, és családi életük, otthonuk tiszteletben tartásához való jogok sérelme.
- [13] Az indítványozók a XV. cikk (1) bekezdésének vonatkozásában kifogásolják, hogy a bíróságok annak ellenére, hogy a felperesekkel tulajdonjogi szempontból homogén csoportba tartoznak mégis indokolatlanul különbséget tettek közöttük, mert felperesnél nem vizsgálták azt, hogy van-e anyagi jogi alap az ingatlana felújításához, átalakításához, míg az indítványozóknál rögzítették, hogy nincs olyan jogalap, amely lehetővé tenné a belátásgátlók kiépítését. Megítélésük szerint a felperes által kiépített ablakok az indítványozókat ugyanúgy zavarják, mint az indítványozók által kiépített belátásgátlók a felperest, ennek ellenére a bíróságok érdemben csak a felperesek birtokjogának sérelmével foglalkoztak.
- [14] A XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét az indítványozók abban látják, hogy az eljáró bíróságok nem indokolták érdemben azt, hogy mely bizonyítékokat, vettek figyelembe a döntésüknél, illetve amelyeket nem vettek figyelembe azt mely okból nem tették, valamint az indítványozók által tett bizonyítási indítványokat miért mellőzték. Nem indokolták a bíróságok azt sem, hogy a fogyatékkal élő I. rendű indítványozó sérülékeny minősítésére miért nem voltak tekintettel, és miért kötelezték jelentős beruházás végrehajtására a saját védelme érdekében, valamint azt, hogy mi az a birtok, amelynek megzavarását a felperesek vonatkozásában megállapították az ítéletek.
- [15] Az indítványozók a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog sérelmét abban látják, hogy a másodfokú ítélet formális, kizárólag csak az elsőfokú ítéletet

ismétli, nem pedig a tények és benyújtott bizonyítékok érdemi (felül)vizsgálatán alapul.

- [16] 3. Az Alkotmánybíróság főtitkára az Abtv. 52. § (1) és (1b) bekezdése alapján az indítványozókat hiánypótlásra hívta fel, mivel az indítvány nem felelt meg a határozott kérelem követelményének és nem tartalmazott részletes, alapjogi érveléssel is ellátott indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntések miért ellentétesek az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az indítványozók a főtitkári levelet 2025. június 30-án vették át, az indítvány-kiegészítést 2025. július 30-án nyújtották be. Az indítványozók az indítvány-kiegészítésben megismételték, részben kiegészítették az indítvány korábbi érvelését.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. §-a alapján elsőként azt vizsgálta, hogy az indítványi kérelem megfelel-e az Abtv. és az Ügyrend szerinti befogadási feltételeknek.
- [18] 4.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukat a jogerős döntés 2025. március 18-ai átvételét követő hatvan napon belül terjesztették elő.
- [19] 4.2. Az Alkotmánybíróság a továbbiakban azt vizsgálta, hogy az indítvány megfelel-e az Abtv. 52. § (1b) bekezdésben foglalt további követelményeknek. Az indítványozók jogosultnak és érintettnek is tekinthetők, mivel saját, egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztettek elő alkotmányjogi panaszt. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (az Abtv. 27. §), a támadott bírósági határozatok megjelölését, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [az Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bekezdését, II. cikkét, IV. cikk (1) bekezdését, V. cikkét, VI. cikk (1) bekezdését, XIII. cikk (1) bekezdését, XV. cikk (1)–(2) bekezdését, XX. cikk (1) bekezdését, XXI. cikk (1) bekezdését, XXII. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését, valamint ezekkel összefüggésben a 28. cikkét]. Az indítvány kifejezett kérelmet tartalmaz továbbá abban a tekintetben, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a támadott bírósági döntések alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek. Az indítványozók rendkívüli perorvoslatot nem kezdeményeztek.
- [20] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdésének *b)* pontja alapján az indítványnak az alkotmányjogi panasz esetén meg kell határoznia az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényegét, az *e)* pontja értelmében pedig nem elegendő az Alaptörvény egyes rendelkezéseire hivatkozni, az indítványban meg kell indokolni, hogy az Alaptörvény

egyes felhívott rendelkezéseit a megsemmisíteni kért döntés miatt és mennyiben sérti.

- [21] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert az Alaptörvény II. cikke, IV. cikk (1) bekezdése, XX. cikk (1) bekezdése, valamint XXI. cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást, érdemben elbíráلható érvelést arra vonatkozóan, hogy a támadott ítéletek miként sértik ezeket az Alaptörvényben biztosított jogokat. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság ezért ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem folytatott le érdemi vizsgálatot {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212];}.
- [22] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében az Alaptörvény I. cikke az állam kötelezettségeit határozza meg az alapjogok védelme és biztosítása érdekében és nem tartalmaz Alaptörvényben biztosított jogot, így közvetlenül e rendelkezés vonatkozásában nincs helye alkotmányjogi panasznak {lásd például: 3231/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [8]}
- [23] Mindemellett az indítványozók panaszukban az Alaptörvény 28. cikke tekintetében is az Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkoznak. Ezzel szemben viszont az Alaptörvény 28. cikke (amely a bíróságoknak címzett jogértelmezési segédszabály) nem tekinthető olyan Alaptörvényben biztosított jognak, amelynek sérelmére hivatkozva alkotmányjogi panaszt lehetne benyújtani {lásd pl. 3084/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [6], 3010/2022. (I. 13.) AB végzés, Indokolás [30]}. Ebben a vonatkozásban tehát nem teljesül az alkotmányjogi panasz benyújtásának az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontjában írt feltétele és ebben a tekintetben további vizsgálatra nincs is lehetőség.
- [24] 4.3. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [25] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak az Alaptörvény V. cikkével, a VI. cikk (1) bekezdésével, a XIII. cikk (1) bekezdésével, a XV. cikk (1)–(2) bekezdésével, a XXII. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésével összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [26] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.
- [27] Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ez nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, mert annak következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá

válna. Ebből következően „az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés; Indokolás [14]}. „Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon” {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. „A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése és mérlegelése az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat” {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [11]}.

- [28] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók alkotmányjogi panasza valójában a bírósági döntések felülbírálatára irányul. Az indítványozók panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyíték-értékelésének, valamint jogértelmezésének, jogalkalmazásának és eljárásrendjének helytállóságát vitatja és a támadott ítéletekben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintik alapjogi sérelemnek a döntések Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [29] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság – a másodfokú bíróság által minden elemében támogatott és megerősített – ítéletében érdemi indokát adta az összes döntésének, valamint vizsgálta az ügy esetleges alapjogi érintettségét is, ezzel kapcsolatban érdemi állásfoglalást is rögzített az által, hogy összevetette az indítványozók intimitás védelemhez, valamint az alperesek tulajdonhoz való jogát {lásd: Körmendi Járásbíróság 24.P.20.247/2022/59. számú ítélete, Indokolás [24], [29]–[30]}. Mindezek mellett az elsőfokú bíróság rögzítette azt is, hogy az indítványozók a birtoksértő magatartást egymással szándékegységben, közösen valósították meg így az ingatlant érintő kötelezés állapotuktól függetlenül mindkettejükre szükségszerűen kihat.
- [30] Tekintettel arra, hogy az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését, az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntések érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé.
- [31] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában, valamint az

Abtv. 29. §-ában foglalt követelményeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. december 2.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró